

Erhvervsstrategi for Norrdjurs Kommune

2022-2024

Godkendt af kommunalbestyrelsen d. måned år

Indhold

INDLEDNING.....	1
DE BÆRENDE PRINCIPPER FOR ERHVERVSSTRATEGIEN.....	1
FUNDAMENTET FOR VÆKST OG UDVIKLING.....	2
ERHVERVSMÆSSIGE STYRKEPOSITIONER	2
VÆKSTOMRÅDE - POTENTIALE	3
MÅL OG SIGTEPUNKTER	4
GOD LOKAL ERHVERVSSERVICE.....	4
BILAG 1	6

INDLEDNING

Norrdjurs Kommunes erhvervsstrategi angiver rammen, for udmøntningen af Norrdjurs Kommunes erhvervs politik til konkrete resultatmål, der især vil komme til udtryk i erhvervsplanen. Erhvervsstrategien gælder for en 2-års periode, hvorefter den evalueres og tilpasses i en effektbaseret styringsmodel.

Norrdjurs Kommune tager aktivt et medansvar for FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling. Verdensmålene er inddraget i erhvervsstrategien, hvor det gennem lokale tiltag er muligt at medvirke til at indfri målene. Det drejer sig om Verdensmål 4 om kvalitetsuddannelser, Verdensmål 8 om anstændige job og økonomisk vækst, Verdensmål 12 om ansvarligt forbrug og produktion samt Verdensmål 17 om partnerskab for handling. Det er afgørende for erhvervsindsatsen i Norrdjurs Kommune, at verdensmålene ikke er midler til at opnå erhvervmæssige mål. Verdensmålene er mål i sig selv og forudsætninger for vækst og velstand, ligesom vækst og velstand er en forudsætning for deres opfyldelse.

Erhvervsstrategien udmøntes i en erhvervsplan på baggrund af aktuelle politiske mål samt den overordnede strategiske prioritering. Det sker i respekt af den økonomiske prioritering og tilrettelæggelsen af indsatsen. Erhvervsplanen tager udgangspunkt i en effektbaseret styringsmodel, hvor indsatser løbende dokumenteres, evalueres og optimeres.

DE BÆRENDE PRINCIPPER FOR ERHVERVSSTRATEGIEN

Erhvervsstrategien i Norrdjurs Kommune vil i de kommende år bestå af fire elementer.

De fire bærende **mål og** principper er:

- Kendskab til virksomhedernes behov
- Initiativer der øger virksomhedernes positive holdning
- Forbedre rammevilkår
- Bæredygtighed

I Norrdjurs Kommune vil der blive fokuseret på de erhvervmæssige aspekter i stærke strategiske samarbejder:

DIALOG MED VIRKSOMHEDER

Erhvervsstrategien skal realiseres i et tæt samarbejde med erhvervslivet, på baggrund af øget kendskab til virksomhedernes behov, ved at møde erhvervslivet på dets vilkår og ved at være til stede, hvor virksomhederne er, indenfor de givne rammer og vilkår. I denne dialog er kendskabet til virksomhedernes markeder uden for Djursland central. For at sikre virksomhedernes dialog med kommunen styrkes for eksempel en indgang og servicekulturen.

SAMARBEJDE MED LOKALE ERHVERVSFORENINGER OG HANDELSTANDSFORENINGER

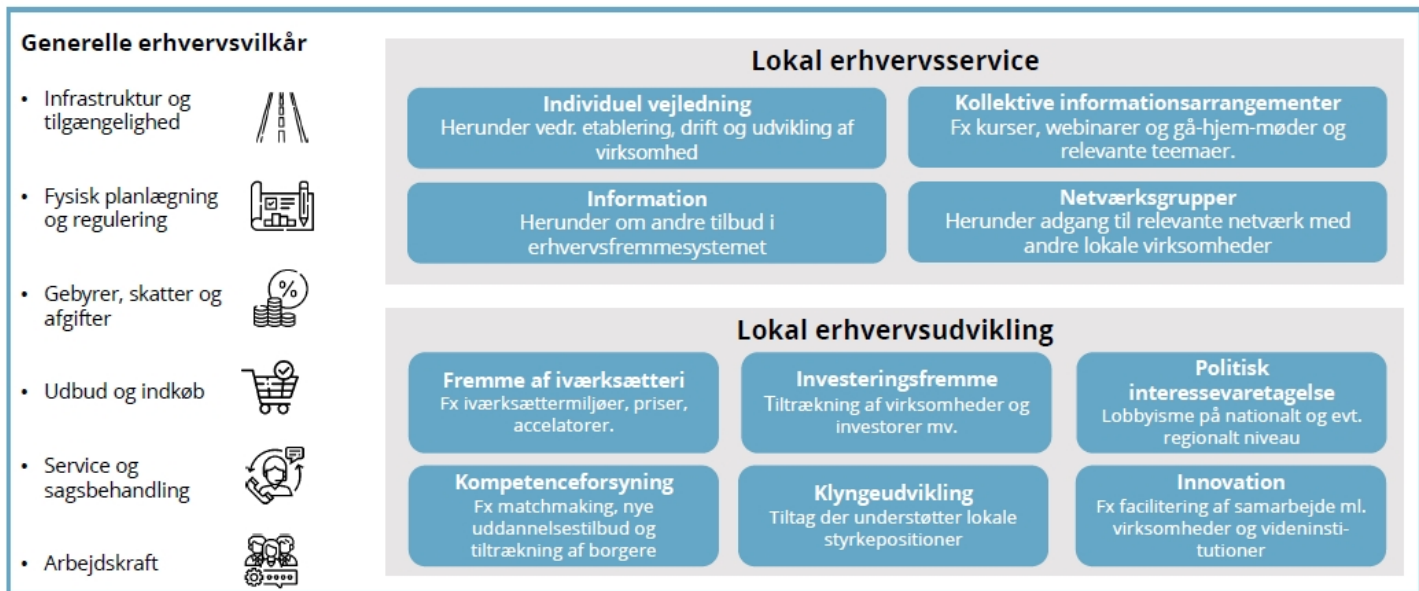
De lokale erhvervsforeninger **samt og** handelsstandsforeninger er centrale aktører i den lokale erhvervsfremme. Det gælder både som meningsdannere og varetagere af erhvervslivets interesser, og som aktører og udfører af konkrete indsatser, arrangementer **mv og i forhold til at understøtte levende handelsbyer.** Et tæt samarbejde med foreningerne har til formål at understøtte kommunikationen med erhvervslivet, samt samarbejdet, vedrørende erhvervsrettede indsatser der understøtter virksomhedernes behov.

SAMARBEJDE MED NATIONALE AKTØRER

Samarbejde med nationale aktører indenfor erhvervsfremmesystemet, til eksempel klyngeorganisationerne Food and Bio Cluster Denmark og WE BUILD DENMARK samt nationale brancheforeninger skal bidrage til, at virksomhederne har rette viden og tilbud tilgængelig til at understøtte virksomhedernes fortsatte bæredygtige vækst. Samarbejde med nationale aktører, vil primært have fokus på kommunens vækstområder

indenfor styrkepositionerne med potentiale. Udviklingskræfterne og løsningerne kan meget vel befinde sig uden for kommunen, når det gælder erhvervspolitiske satsninger, til eksempel Business Region Aarhus og EU-kontoret. Opmærksomheden på mulighederne for at tiltrække regionale, nationale og internationale investeringer og ressourcer er vigtig. Det gælder ikke mindst i forhold til mere langsigtede udviklingsopgaver og muligheder. På den måde rækker egne ressourcer længere.

Figur 1, viser virkemidler i den lokale erhvervsindsats indenfor områderne generelle erhvervsvilkår, lokal erhvervsservice og lokal erhvervsudvikling: (Kilde: IRIS Group)

FUNDAMENTET FOR VÆKST OG UDVIKLING

ERHVERVSMÆSSIGE STYRKEPOSITIONER

Norrdjurs Kommune har fokus på egne dokumenterede styrker, jf. bilag 1. Det vil sige områder, hvor Norrdjurs har en stærk position, eller områder, hvor der er en positiv udvikling, som rummer yderligere dokumenterede vækstmuligheder. De erhvervsmæssige styrkepositioner kan gå på tværs af traditionelle brancher og erhverv. Valget af de fire styrkepositioner understøtter, at den udvikling, der skabes, får betydning for så stor en del af erhvervslivet og dermed kommunen som muligt. Ved at samle fokus på styrkepositionerne arbejdes der sammen med markedet og effekten af de anvendte resurser optimeres.

Norrdjurs Kommune har fire erhvervsmæssige styrkepositioner: Produktion, turisme, fødevarer- og jordbrug samt bygge- og anlæg. Det betyder, at Norrdjurs Kommune kan bidrage til at skabe erhvervsmæssig vækst, ved primært at understøtte de fire områder, som illustreret i nedenstående matrix.

PRODUKTION

Norrdjurs Kommune har en stærk position indenfor jern- og metalvirksomheder, elektronik samt relaterede

støtte- og serviceerhverv, jf. bilag 1. **Produktionsvirksomhederne er overvejende indenfor jern- og metal området og hovedparten som underleverandører.** Fortsat udvikling af moderne produktion stiller krav til virksomhedernes ledelse, produktivitet og kvalificeret arbejdskraft. Omstilling til bæredygtig produktion bliver sammen med tilgang af kvalificeret arbejdskraft afgørende og skal understøttes.

Grenaa Havn er i kommunens østlige del med sin placering et naturligt omdrejningspunkt indenfor erhvervsudviklingen for produktionsindustrien. Norddjurs Kommune skal gennem sit ejerskab og i det daglige arbejde fortsætte det tætte samarbejde med Grenaa Havn om de erhvervsmæssige satsninger på området; herunder klyngeudvikling samt muligheder for forbindelse med vækst i kommunens styrkeposition "Det Blå", jf. kommunens plan- og udviklingsstrategi 2019. Det sker bl.a. ved at fastholde tilstedeværelse lokalt på havnen.

I kommunens vestlige bybånd findes en række stærke produktionsvirksomheder, der gennem tæt samarbejde har opbygget en stærk klynge, og hvor der med placeringen tæt på det østjyske arbejdsmarked er muligheder for tiltrækning af både opgaver og arbejdskraft. Norddjurs Kommune skal understøtte væksten i området, blandt andet ved fysisk tilstedeværelse så de erhvervsmæssige potentialer kan udnyttes, jf. Kommuneplan 2021.

I henholdsvis Grenaa og den øvrige del af Norddjurs Kommune er der etableret stærke, men lokale netværk mellem især produktionsvirksomhederne, det er en del af strategiens målsætninger at brede disse netværk ud, så de dækker kommunen under et.

FØDEVARER- OG JORDBRUG

Fødevarerområdet er samlet set Norddjurs Kommunes største erhverv, hvor næsten hver fjerde beskæftigede i den private sektor henter sin indtægt. Jordbrug udgør 61% af det samlede areal i Norddjurs Kommune med en stærk specialisering. Norddjurs skal fortsat have fokus på, hvordan den stærke specialisering indenfor fødevarer og jordbrug kan udnyttes både som grundlag for andre erhverv - til eksempel gennem energiproduktion - og som grundlag for fortsat bæredygtig udvikling. **Hertil, er der et stort potentiale indenfor den stigende efterspørgsel og anvendelse af planteproducerede proteinkilder, der med fordel kan understøttes.**

Forædling af lokale fødevarer af høj kvalitet og bæredygtig produktudvikling indeholder også en stærk erhvervsmæssig branding af Norddjurs Kommune som en attraktiv bosætnings- og erhvervskommune. Lokale fødevarer og udvikling af nye produkter både til land og til vands er vigtige aspekter af denne styrkeposition, jf. kommunens plan- og udviklingsstrategi 2019. Hertil kommer samarbejdet med Aarhus Universitet om for eksempel fødevarerproduktion i tilknytning til havvindmøller og landbrugets samarbejde om biogas til for eksempel energi og power2X, samt samarbejdet med Københavns Universitet og Skovskolen om udvikling af moderne produktionsskov.

TURISME

Turisme har altid været vigtig for Norddjurs, og udviklingen de senere år har yderligere styrket denne position. Denne udvikling skal fastholdes og forstærkes, og der skal fortsat være særligt fokus på, hvordan kommunen kan understøtte **netværk og samarbejde blandt turismeaktører og** udvikling af turismeerhvervet, jf. Kultur-, fritid-, turisme- og landdistriktspolitik.

BYGGE- OG ANLÆG

Bygge- og anlæg bidrager til den genelle udvikling i hele Norddjurs Kommune. Branchen har været præget af fald i antallet af beskæftigede, men udviklingen i de seneste år er vendt, således at både antal arbejdspladser og antal virksomheder i branchen igen er stigende. **Det er et fokusområde at understøtte de justerede rammevilkår, især i forhold til den grønne omstilling for bygge- og anlægsbranchen.** Bygge- og anlæg spænder bredt over en række forskellige erhverv, hvilket stiller krav om forskelligartede indsatser til at fastholde arbejdspladser og skabe udvikling, herunder bidrage til udvikling af det lokale erhvervsliv via lokale køb af anlægsopgaver, jf. Indkøbspolitikken.

VÆKSTOMRÅDE - POTENTIALE

Med den rette indsats kan der understøttes etableringen af nye vækstområder og unikke styrkepositioner. Tilsammen repræsenterer Norddjurs Kommunes erhvervsmæssige styrkepositioner og potentiale de områder, hvor fremtidens erhvervsmuligheder ligger.

LOGISTIK

Logistik er i udvikling, jf. bilag 1. Erhvervsområdet logistik og transport er tæt forbundet, og dækker over processen i at planlægge, organisere og styre materiale- og produktflow fra råvarer til kunden. "Hele vejen".

Med Grenaa Havns centrale placering, erhvervsmæssige specialisering, havneareal- og lagermuligheder til blandt andet gods og projektgods, samt den nyetablerede landstrøms-forsyning, er grundlaget til stede for yderligere vækst. Kattegat-ruten mellem Grenaa og Halmstad giver muligheder på tværs af Kattegat for erhvervsudvikling, godstrafik og turisme mellem Østjylland og Vestsverige og Syd- og Vestnorge, **der med rette indsats kan generere nye vækstmuligheder.** Ved etablering af en transportkorridor med havnen som det ene anker og forbindelse til E45 fra både øst og vest i kommunen **knyttes Norddjurs Kommune til det nationale transportnet til styrkelse af både de eksisterende erhverv og yderligere udvikling af logistik erhvervet.** Derved kan havnen blive en indgang for danske virksomheder til det svenske marked og sikre relevans af transportkorridoren også efter etablering af Femern Broen.

Som medejer af Aarhus Lufthavn, der udover indenrigsfly forbinder Østjylland med pt. cirka 25 direkte destinationer i Europa, er lufthavnens strategiske erhvervsmæssige muligheder centrale i forhold til at understøtte vækst i erhvervslivet. En understøttelse af lufthavnens vækstområder, kan føre til nye fremtidige infrastruktur-mæssige investeringer og **forretningsområder**, herunder **udvikling af nye forretningsområder** inden for logistik i lufthavnen. En fælles udnyttelse mellem lufthavn og havn af power2x anlæg vil yderligere styrke denne udvikling og kommunens bæredygtighed.

MÅL OG SIGTEPUNKTER

GOD LOKAL ERHVERVSSERVICE

Alle virksomheder skal have adgang til grundlæggende services af høj kvalitet. De områder, der repræsenterer fremtidige muligheder, skal have særlig opmærksomhed, så mulighederne udnyttes bedst muligt, og så udviklingen på disse områder har afsmittende effekt på så stor en del af kommunes øvrige erhvervsliv, herunder detailhandlen som muligt.

Norddjurs Kommune vil sammen med professionelle aktører fortsætte arbejdet med at udvikle den lokale erhvervsservice i tæt dialog med erhvervslivet om deres ønsker og behov med fokus på at yde den bedst mulige service.

Kommunen vil:

LØFTE UDDANNELSESNIVEAU I ARBEJDSSTYRKEN

Adgangen til kvalificeret arbejdskraft er aktuelt et af de vigtigste vækstvilkår for virksomhederne i Norddjurs Kommune. Det skal tilstræbes, at arbejdsstyrken er velkvalificeret, tilstrækkelig stor og mobil til at dække virksomhedernes behov for arbejdskraft, jf. Arbejdsmarkedsstrategien under Arbejdsmarkedsudvalget. Det skal tilstræbes at kendskab til og brug af voksen- og efteruddannelsesuddannelse, opkvalificeringspuljer og anden op- og videreuddannelse af beskæftigede del

af arbejdsstyrken fremmes. Strategien skal ses sammen med den tilsvarende del af arbejdsmarkedsstrategien.

UNDERSTØTTE VÆKSTPOTENTIALER HOS VIRKSOMHEDER OG IVÆRKSÆTTERE INDENFOR STYRKEPOSITIONER OG POTENTIALER

Der skal være kompetent vejledning til iværksættere og virksomheder om etablering af virksomhed og rådgivningsmuligheder. Denne vejledning bliver løst af kommunen selv i samarbejde med kvalificerede eksterne leverandører, der sikrer kvalitet i vejledningen samt overblik over mulighederne for specialiseret rådgivning og puljemidler i erhvervsfremmesystemet og muligheden for at afsætte varer også uden for Djursland og Danmark. **Det er et fokusområde at understøtte intensivering af erhvervsudviklingen i forhold til de erhvervsmæssige potentialer i den vestlige del af kommunen.**

ØGE DEN GRØNNE VÆKST

Grøn omstilling giver nye forretningsmuligheder og er en forudsætning for at øge vækst og eksport. Flere virksomheder og jordbrug har allerede vist, hvorledes grønne investeringer kan gøres til en god forretning. Ved at accelerere den grønne omstilling og øge bæredygtigheden kan der skabes grobund for yderligere økonomisk vækst og jobs, samtidig med at kommunerne samlet reducerer miljøbelastningen, jf. DK2020.

FORBEDRE RAMMEVILKÅR

Gode rammer for erhvervsudvikling handler om at have en let tilgængelig, sammenhængende og fleksibel offentlig service. Sagsbehandlingen skal være gennemskuelig og løsningsorienteret, og sagsbehandlingen skal være helhedsorienteret og sammenhængende, så virksomheder oplever, at der tages hånd om alle de facetter af en henvendelse, der kan være behov for.

KOMMUNIKATION OG NETVÆRK

Kommunikation og netværk er centrale og afgørende redskaber, der har til formål at understøtte, at virksomheder har viden om lokale og nationale forhold af væsentlig relevans for virksomhedernes udvikling. I tillæg til dialog og synlig tilstedeværelse, vil deltagelse i lokale møder, den skrevne presse samt digitale medier anvendes i kommunikationen med erhvervslivet **og i tiltrækning af nye virksomheder til at etablere sig i kommunen. Markedsføring rettet mod at tiltrække nye virksomheder til at etablere sig i kommunen, udgør et særligt fokusområde.**

Indsatsen tilrettelægges, så den understøtter samarbejdet mellem erhvervsliv og kommunen som serviceorganisation, samarbejdspartner og aktiv medspiller i en fortsat bæredygtig udvikling af erhvervslivets vilkår for vækst, indenfor de givne rammer og vilkår.

BILAG 1

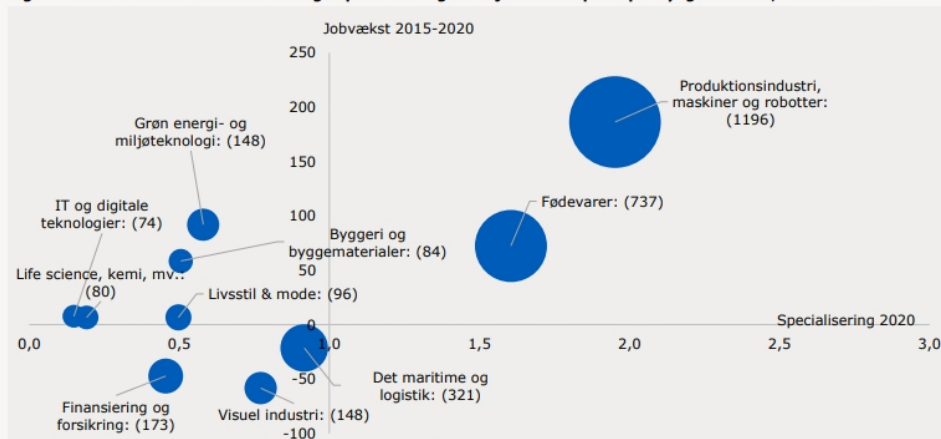
Figur 4.4 viser den erhvervmæssige specialisering samt jobvækst fordelt på klyngeområder for Norddjurs Kommune (Kilde: Kommunerapport Norddjurs Kommune 2022, Erhvervshus Midtjylland). Figuren giver et overblik over, hvordan Norddjurs Kommune er specialiseret inden for de erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger. Figuren omfatter dermed også kun virksomheder, der ligger inden for erhverv, der konkurrerer internationalt (enten fordi de har eksport eller leverer viden og ydelser til erhverv med stor eksport).

Figuren viser, at områderne produktionsindustri mv. og fødevarer er klart de største klynger jobmæssigt (cirklernes størrelse). Den største jobvækst fra 2015 til 2020 har fundet sted inden for produktionsindustri mv., der har haft en vækst på ca. 190 fuldtidsstillinger.

Det fremgår også, at produktionsindustri mv. er den klynge, der har den største specialiseringsgrad. Med en specialisering på 2,0 udgør produktionsindustri mv. en andel af den samlede beskæftigelse inden for internationalt konkurrerende erhverv, der er dobbelt så stor som i en gennemsnitskommune. Også fødevarer (herunder landbrug) har en høj specialisering i Norddjurs Kommune. De to klynger kan således betragtes som lokale styrkepositioner.

Af figuren fremgår det at det maritime og logistik er i vækst og har en specialiseringsgrad inden for klyngeområdet, der indikerer et potentiale som vækstområde.

Figur 4.4. Kommunens erhvervmæssige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2015-2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Klyngerne er baseret på statistarbejdet, der ligger til grund for rapporten "Erhvervmæssige styrkeområder - Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle erhverv i figuren dækker flere nationale klynger. Fx dækker "grøn energi- og miljøteknologi" både over virksomheder, der er i miljøgruppen for Clean og Energy Cluster. På grund af diskretioner er antallet af årsværk i klyngeområderne grøn energi- & miljøteknologi, og byggeri og byggematerialer beregnet i 2020. De samlede diskretionerede årsværk i 2020 er fordelt ud på de to klyngeområder efter deres andel i 2017-2019.

Figuren viser Norddjurs Kommunes erhvervmæssige specialisering inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger. Klyngernes betydning er vist gennem tre indikatorer:

- Cirklernes størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2020. Antal årsværk er angivet i parentes ud for hver cirkel.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af Norddjurs Kommunes private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2015-20. Det vil sige, om klyngen har haft vækst eller tilbagegang de sidste fem år.